

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Urtima.

Teaterutredningens förslag.

En bok om nazistledare
av Herbert Lindberg.

Myten om ritualmordet.
Med bilder.

På grund av bristande utrymme
har amanuensen W. O. Englands
andra artikel om När kvinnorna
fingo samma rätt att försörja sig som
männen, måst överstå till nästa nr.

Vad har hänt?

NEDRUSTNINGSKONFERENSENS BADA LÄGER — de som med mr. Henderson och engelska delegationen i spetsen önskade att konferensen skulle ajourneras tills Tyskland återinträtt och de som med Frankrike och Ryssland önskade fortsätta konferensen ändå — funno på Barthous förslag en kompromisslösning. Där, enligt utrikesminister Sandler, fara föreligger att priset för samförståndet måste betalas med avkall på nedrustningskravet.

INFÖR DEN HOTANDE UPPRUSTNINGEN i Frankrike och England samt inför den fransk-ryska vänskapen äger ett sammanträffande i dagarna rum mellan Mussolini och Hitler i Venedig, där Tysklands återinträde, nedrustningen och den österrikiska frågan uppges skola komma under debatt.

Det sägs att Hitler förbereder ett »nationellt riksförsvår» oberoende av övriga makters överenskommelser; och det engelska upprustningsprogrammet förbereder 600 nya flygmaskiner.

I ÖSTERRIKE fortfar den nazistiska terrorn. Järnvägsviadukter sprängas, färgsbomber krevera på teatrar och överallt råder osäkerhet. Bombernas ursprung uppges med viss sannolikhet vara Tyskland.

DEN ENGELSKA FASCISMEN under Mosley har ställt till större mötes-skandaler i London. Befolkningen vädjar till regeringen att vidtaga åtgärder till allmänhetens skydd för sådana oroligheter och inrikesministern har i underhuset meddelat, att han ämnar vidta stränga polisåtgärder om skandalerna skulle upprepas.

ENGLAND VÄGRAR ÄVEN denna gång att betala krigsskulderna till U. S. A. — under hänvisning till att England skulle kunna betala endast under förutsättning att det själv finge igen sina egna krigslån. Och detta krav skulle betyda en bombkred för hela Europa.

U. S. A. HAR INFÖRT SILVER som täckningsmetall vid sidan av guldet — bimetalism.

REGERINGSKRIS HOTAR I NORGE. Anledningen är en av bondeledaren Hundseid framställd interpellation med kritik mot regeringens jordbrukspolitik. Om den sittande regeringen skulle få minoritet i interpellationsdebatten, står arbetarpartiet redo att övertaga regeringsmakten.

FRÅGAN OM URTIMA har varit före i riksdagen. På lördagen beslöt kamrarna efter långa debatter att följa andra lagutskottets förslag om urtima riksdag i höst, för behandling av frågan om tredje mans rätt. Statsministern avvisade högerens anklagelser mot regeringen att vilja förhålla frågan, men ansåg frågan för viktig att forceras genom urtima-behandling och ville inte lova något bestämt.

PÅ TIDSDAGEN AVGJÖRDES ARBETSLÖSHETSHJÄLPEN med bifall till utskottets förslag om 100 miljoner kr. till de arbetslösa och direktiven för arbetslöshetspolitiken orubbede. Beslutet innebär en nedprutning på regeringens förslag med omkring 21 miljoner kronor. Höger hade begärt 66 miljoners nedprutning.

STOCKHOLMS STADS HALSOVÅRDSNÄMND riktade häromdagen en kraftig uppmaning till allmänheten att

Elin Wägner:

Henderson och Mac Donald. En bok om två världar.

Efter uppehållet över söndagen kommer posten på måndagsmiddagen med dubbla tidningar. Av lördagsposten inhämtar man från avrustningskonferensen att när franske utrikesministern vägrade gå med på Hendersons resolutionsförslag, så slog Henderson handen i bordet och sade, att då fick Barthou hitta på något själv i stället för att bara kritisera, och förresten så kunde han ställa sin ordförandeplats till förfogande. Efter 48 timmars väntan fick man veta på måndagen, att Barthou ovanpå detta verkliga hittat på ett resolutionsförslag, och att det vunnit så gott som alla parternas gillande.

Det betyder att huvudutskottet drar sig tillbaka tillsvare och låter tre kommittéer arbeta parallellt: a) för att undersöka i vad mån säkerhetsfrågan kan lösas genom att hägade stater sluta sig samman två eller tre i mindre skyddsavtal, vilka skola på något mystiskt vis inkomponeras i avrustningskonventionen, b) för att arbeta vidare på problemet om civilflygets internationalisering och förbud för luftbombardemang, c) för att utreda kontrollen av den privata vapenindustrin. Det förutsättes att under tiden underhandlingarna med Ryssland och Tyskland om inträde, resp. återinträde i N. F. fortsätts, så att huvudutskottet ska kunna samlas igen, med ett nytt konventionsutkast att diskutera och den svårighet löst som Tysklands frånvaro bereder.

Medan jag sitter och försöker stava igenom det här, tänker jag på alla andra som äro i samma fördömelse att sitta i en vrå på landet och försöka begripa vad herrarna i Genève ha för sig. Vi kunde också låta bli att försöka, men vi veta ju händelsevis hur djupt allt detta angår oss till slut. Förr var det faktiskt lättare att följa med, men under det sista, bedrövliga skedet efter Tysklands utträde, har det varit så mycket förhandlingar bredvid och bakom, så många memoranda, så mycket tagande och återtagande av ståndpunkter, att det må förlätas oss, om vi tappa tråden. Dessutom blir ju Genèvejargongen alltmer utbildad och oförståelig med sina ständiga hänvisningar till vad franska regeringen sa då och hans majestäts regering då.

Vad vi begripa av den sista vändningen i affärerna är bara en sak: de nuvarande regeringarna äro oförmögna att sluta en avrustningskonvention men tillika för feiga att ta ansvaret att ha klippt av arbetet på avrustning utan något resultat. Därför hänvisa de som så många gånger förr problemen återigen till kommittéer. Och eftersom det icke tycks finnas något hopp att alla konventionens undertecknare ska kunna garantera varandras säkerhet en för alla, och alla för en, så går man nu på linjen med de regionala avtalen. Att frågan om internationalisering av civilflyget, avrustningen i luften och vapenindustrin tagits ut till omprövning

lojalt deltaga i utrottningskriget mot vägglös. Överallt hör man omtalas hur hela bon av hyra anträffas vid rökning.

Inför detta överflöd kommer man ovillkorligen att tänka på hur varje Rysslandsresande deklarerar om någon väggslus iakttagits under resan i Sovjet. Hur skulle ej en rysk Sverige-resande kunna frassa i vårt överflöd. Grandet och bjälken.

Veckovakten

Moa Martinson:

En bok om två världar.

En sak som slår en med förvåning när man läser Martin Andersen Nexös sista bok om Ryssland är att man sett så litet i »världspressen» om det stora företaget i Ryssland som kallas Vita havskanalen och som enligt en karelsbo »gör Skandinavien till en ö».

Är det verkligen så att pressen världen över inte befattar sig med de väldiga arbetsprojekten annat än i samband med underslev, »luftkubik» och regeringskriser, som fallet var vid ett annat stort kanalbygge?

Vitahavskanalen, världens största kanal, har byggts i all stillhet utan annat dunder och brak än dynamitskottens dånande, påkranarnas mäktiga trumvirvar, arbetarnas slagg- och borrarvisor och vindars och vattens brus. Man har till och med gjort en splitter ny sjö stor som Väneren, alltså ett litet inhav. Både sjö och kanal finns upptagna i den stora atlas som nyligen utkommit på Bonniers förlag, redigerad av fil. kand. Elvin och den nya kartan talar sitt omutliga språk.

Inhavet är ingalunda tillkommet av en skrytsam nyck å la egyptiska pyramider, det är en teknisk nödvändighet för den nya kanalen. Vad kanalen betyder för Ryssland och Europa i övrigt står antytt i stora drag i Nexös bok, ävensom att man inte är hägad att slå sig till ro, men ämnar fortsätta det av Peter den store påtänkta kanalprojekt som under århundraden av vanvetligt regimförtryck och ett svältande, alkoholiserat och av vidskepelse fördummat folk, legat dödfött i sin linda.

Oaktat blotta ordet Sovjet är som det röda skynket för tjuren när det gäller en del av Europas medelklass, torde det vara klokt ändå av de flesta att läsa och ta reda på, vad som verkligen sker i landet ifråga. Barnen måste ju lära sig i skolan om ett av världens största länder

som heter Ryssland och det kan inträffa, att barnens läxa kan komma de äldres hela ideologi att stå på huvudet.

Och nog vore det litet genant för patriarkerna.

För dem som i dessa dagar på ett rent av festligt sätt släpar omkring långa papperskolonner med underliga mörka tal om »renhet» och »moral», som man skulle ha nekat dem att utöva — saken har t. o. m. nästan blivit riksdagsfråga — för dem är Nexös bok av intet intresse. Boken innehåller inget om samlag, ingenting om äktenskapsbrott, inte ens ordet »primitivism» finns på en enda rad i boken. Det står visserligen om några tusen brottslingar som blivit duktiga och bra människor, och i en del fall rent av genier, men den moral vi får till livs i petitionerna ropar »ju på straff, inte förbättring. Alltså, några tusen brottslingar som tillåtits en chans, kan heller inte intressera denna märkliga kategori av mänskligheten som kallar sig »rena», »moraliska» och med hugg och slag och militärmakt vill övertyga folk om denna sin renhet.

De skulle fatta Nexös på fakta skrivna bok som en helvetesutopi.

Man kan också gott förstå både av Nexös bok och av det som i dessa dagar skrivs om Ryssland från alla läger och länder, att en del män och kvinnor ur alla klasser som rest från övriga Europas länder för att finna paradiset i Ryssland, återvända besvikna och gör allt för att svärta den stora arbetarstaten. Krogen där är inget vidare, det finns vare sig öppen eller maskerad bordell. Viktiga saker som Novarromustasch eller slätråk, frack eller kavajkostym, diskuteras överhuvudtaget inte.

Man låter teater vara teater i Sovjet. (Forts. å sid. 3).

Sven Stål:

"Det påvliga teaterskägget"

Så långt tillbaka som för fyra år sedan skrev jag en artikel om scenkonstens nödläge och utpekade, efter min uppfattning, de kräftskador som svårast tärde på Teatern. Jag fördömde elevskolan som otidsenlig, tidsödande och utan bestående praktisk betydelse för de blivande thaliastjänarna — så länge undervisningen uteslutande förblev teoretisk och scenpraktik endast förvärvades genom sporadiska stateringar. Elevkåren bör och får inte anses som en statiststomme — till exempel ett år som då »Guds gröna ängar» gavs, vet jag att eleverna genom nattvak och ansträngande scenstateringar helt eller delvis försummade sitt skolarbete, och den kompensering i fickpengar som delades ut motsvarade ingalunda den tids- och arbetsförlust som individerna led.

Jag föreslog inrättandet av en elev- och klubbteater, där premiäreleverna skulle få sin sista avslipning och där de övriga adepterna redan ifrån första början skulle komma i levande kontakt med scenarbetet inför publik. Lokalteter till förverkligandet av detta projekt har teatern. För en relativt liten kostnad kan f. ö. Teaterrestaurangen ombyggas till att inhysa både lärosalar, experimentscen och en salong rymmande ungefär två hundra personer eller kanske mera. Denna experimentscen skulle utgöra en hand-i-hand-utveckling för den oprövade dramatiken och den oprövade skådespelarfalangen och min tro är, att både diktare, målare och elever och kloka pedagoger skul-

le få ett oerhört stort utbyte av detta samarbete. Den obetydliga hyra Dramatiska teatern får för dessa lokaler kan inte försvara uthyrningen som en förnuftig åtgärd, men väl en oklok realisation av ett högst nödvändigt utrymme.

Jag föreslog en elevkurs på två år och därefter ett års kretsteaterpraktik inför ett landsortsauditorium och sedan den slutliga avfilingen inom moderaternas murar. På detta försöksår kan en begävad, målmedveten skådespelaraspitant mycket väl hinna lära sig själv inse vad som tekniskt brister i hans eller hennes utbildning — och inspektioner, med jämna mellanrum av Elevteaterns lärare skulle för dessa avslöja meriter och brister i undervisningens organisation.

Ytterligare påyrkade jag införandet av Beviljningssystem för utövande av teaterverksamhet såväl i Stockholm som i det övriga Sverige och jag är ännu av samma åsikt som den gången, att landsortens nöjesskattemedel bör oavkortat gå till stödjandet av musik- och teaterlivet inom de olika landskapen. Framför allt anser jag att biografernas skatteintäkter först och främst bör gå den levande teatern till godo. Vi ha några erfarna teaterdirektörer som med stora uppoffringar och med ett oförfärat mod hållit ut med att styra sina teaterbussar genom städer och byar och deras erfarenhet borde det vara självklart att man vid bildandet av Kretsteatrar skulle begagna sig av. Oändligt många anskaffningsproblem av kostymer (Forts. å sid. 3).

Den oförtrutne Mr. Henderson.

TIDEVARVET

Radikal
politisk
veckotidning.

REDAKTÖR:
Carin Hermelin.
ANSVARIG UTGIVARE:
Ada Nilsson.

Utkommer varje helgfri lördag.
Triewaldsgränd 2, 3 tr., Stock-
holm. Tel. 20 48 42.

Ledamöter av Sveriges Advokatsamfund

Eva Andéns Advokatbyrå

Inneh.: Eva Andén.
Norrländsgatan 18.
Tel. 75 75, 75 76
STOCKHOLM

Specialitet: Familje- och arvsaker
Boutredningar och testamenter, för-
valtningsuppdrag. Även skriftliga
förfrågningar.

Allm. Barnbördshusets poliklinik

Alla vardagar 11—12 för havandeskapet
och dess sjukdomar och 14—14.30 för
kvinnsjukdomar.

För medellösa kostnadsfritt, för andra
mot erläggande av 2 kronor.

Stockholms stads Poliklinik
vid Kornhamnstorg 4

Måndagar, onsdagar, fredagar kl. 9—10 f.m.

För havandeskapet och
dess sjukdomar.

För medellösa kostnadsfritt, för andra
mot erläggande av 2 kronor.

Professor Johan Almqvist

Nybrogatan 7, Stockholm. Tel. 67 50 75

Mottagning:
1/2 9—9, 4—5, damer 3—1/2 4. Söndagar 10—1/2 11.
Hud- och Könsjukdomar.
UPPLYSNING I AKTENSKAPLIGA
OCH SEXUELLA FRÅGOR.

Alma Axelssons
FÖRLOSSNINGSHEM

LINNÉGATAN 19

Mottager inackord, även för längre tid.
Tryggt och ogen., välrek.
Tel. 778 24.

Har Eder dam-
frisör Tidevarvet?

Centralbadets damfrisering

rekommenderas

Elegant. Tel. 23 33 55. Förstklassig.

Löständer

Vackra välgjord arbeten
från pr gom..... 15:—
lagningar från..... 5:—

Tandtekniska Praktiken

Tavastgatan 17 Tel. 43 88 20

600 meter blekt Lakansväv,

128 cm. bred, prima, något solkig, 80 öre m.
Oskarsons Lager, Kungsg. 70, Hornsg. 8.

Alimonda-Institutet

40-årig homeopatisk praktik.

Mottagning 11—2. Rådfrågning även per
korrespondens. Begär prospekt och frå-
gelista. Leg. läkare.

Adress: Uplandsgat. 16, 4 tr. (hiss)
Stockholm. Telefon 32 08 99.

S:t Ansgarsboden

Malmskillnadsgatan 7, Stockholm C.
Postgiro 56537. — Telefon 10 96 92.
Beställn. mottagas. Postorder ombesörjes.
Bästa inköpskälla för kristlig konst i alla
utföranden.

Bagarstugan

HORNSTATEN 37 Tel. Söd. 70 00
FOLKUNGAGATAN 65 " " 73 37
GÖTGATAN 52 " " 333 90

Anders Thysks Juridiska Byrå.

(Grundad 1908)

Gustav Adolfs torg 16, Stockholm.
Rikstelefon Växel 10 65 74.

Rättegångar, Inkasseringar, Boutredningar,
Bouppteckningar och Arvsrättsför-
rättningar, Boskillnads- och äktenskap-
skillnadsärenden, Äktenskapsförord, Testa-
menten och övriga juridiska uppdrag,
omsorgsfullt och billigt.

Den 16 Juni 1934.

Urtima.

Urtima riksdag — det låter för-
färligt viktigt. Man tror närmast att
landets ve och väl står på spel och
att krig hotar från alla håll. »Tred-
je mans rätt» är visserligen också
mycket viktigt. Det enda är att in-
gen för närvarande hotar den, så det
inte varit så farligt, om den fått vila
några månader till, d. v. s. till nästa
riksdag.

Men bondeförbundarna, som alltid
äro stora diplomater och vanligen
tänka på egen rätt lika väl som på
tredje mans, ha väl någon uträkning
bakom sitt påfund. Det är valår i
år, och man tror sig väl kunna vinna
några mandat och röster genom en
sådan tillställning. Om det nu kan
locka! Vill man inbilla svenska folket,
att tredje mans rätt kan vinnas
på så kort tid och med ytterligare
extra utgifter. Kanske det! Det är
otroligt, vad som ibland kan lyckas.

Lika lön,
barnförsörjning
och statsfinanser.

Radikala Föreningen i Stockholm hade
torsdagen den 7 juni sammanträde på
Restaurant Montmartre under d:r
Ada Nilssons ordförandeskap. Utom förenin-
gens egna, talrik närvarande medlemmar
hade ett stort antal särskilt inbjudna gäs-
ter funnit sig för att delta i den av
docenten Karin Kock inledda diskussionen
om Lika lön, barnförsörjning och
statsfinanser.

Docent Kock visade i sitt utomordentligt
klara och utredande, med största in-
tresse åhörda föredrag på de många
svårösta problem som den uppställda frå-
gan rymmer. Hon framhöll särskilt att
hur man än vill formulera sina krav på
»lika lön för lika arbete» kommer man
dock icke ifrån familjeförsörjningen som
en viktig faktor i detta frågekomplex.
Docent Kock underströk också betydelsen
av att denna fråga verkligen blir allsidigt
belyst ur olika synpunkter, så att kvin-
norna själva veta var de stå och vilka
krav de framförallt vilja söka driva fram
till det bästa.

I den efterföljande livliga diskussionen
deltogo bl. a. konsulenten Ingeborg Walin
och fröken Gertrud Bergström, andra-
kammarledamoten fru Olivia Nordgren,
fröken Anna Lindhagen, fru Alva Myrdal,
d:r Andrea Andreen-Svedberg, advokat
Eva Andén och fru Karin Lamm Ham-
marström samt inledaren och ordföranden.

Efter sammanträdet följde samkväm
och tedrickning, varunder diskussionen
fortsatte ivrigt man och man emellan.

C. H.

Vill Ni ha en
tidning som är
oberoende och
oförskräckt?Prenumerera
på
Tidevarvet!Stockholms stads
Verkstads-
skolorbörja nya kurser i dags-
skolor för nybörjare:

den 16 juni för skräddare (4-årig kurs);
den 2 juli för bleck- & plåtslagare (11
mån.);

den 16 aug. för mekaniker (11 mån.), smed-
er och mek. (2 år), kopparslag. (2 år),
vagnmak. (2 år), bokbindare (2 år), skomak-
are (2-4 år), plåtslommerskor (3 år);

den 25 aug. för hattmodister (2 år).

Efter 3 månaders vistelse vid skolan utgå
förläpningsregler i regel med 2:—, 4:—, 8:— och
16:— kr. varje vecka under respektive 1:a,
2:a, 3:e och 4:e året, varjämte obemedlade
eller svagt obemedlade elever kunna erhålla
statsstipendier från 35:— till 335:— kr. pr
månad. Observera även de möjligheter som
finnas för obemedlade elever förtärdesvis
inom trä- och metallyrkena att under skol-
tiden erhålla fri bostad, mat och beklädnad i
»Läringshemmet Fredrik Barcks minne».

Ansökningar till skräddarskolan böra in-
lämnas omgående och till bleck- & plåtsl-
skolan helst före den 15 juni samt till öv-
riga skolor före juni månads utgång.

Närmare upplysningar samt ansöknings-
blanketter erhållas å lärings- och yrkeskol-
styrelsens exp., Högborgsgatan 71, kl. 9—4.30
(lörd. 9—2). Tel. 41 39 33.

YRKESKOLLDIREKTÖREN.

Moderna Funkisfätöljer

i crepe och mockaplysch kr. 55. Duscha-
teller fr. 25. Baddschäslonger 38. Ligg-
fätöljer i hudimit. 95. Sängar 9, madraser
5. Plymåsuschateller från 65, ek-,
björk-, korgmöbler, korkmattor, tyger,
kast, stovar, stoppning. Realisation pågår,
reparationer, beställningar. Fabrikboden,
Metargat. 6, hörn. Södermannag. 57. Tel.
40 07 66, och Jungfrug. 7, Östermalm.

Pucks reklam kaffe pr kg.
3.40

Bra och billigt bor Ni på
Frälsningsarméns Hotell
i Stockholm
Drottninggatan 66, tel. 23 27 75
Stilla och lugnt. God betjäning.

Ekmansdrickats
slutliga seger.

Nyktethetsvännerna behöva icke
längre försaka, en dryck med pils-
nernas smak och maltstyrka. Ty
det under Ekmansregeringen frig-
vorna MALDRICKAT har nu nått
sin tekniska fulländning med en
smak som pilsnernas, men med myc-
ket högre maltstyrka, och har un-
der namnet TOR's Lättpilsner ut-
släppts på marknaden i Stockholm,
Örebro, Norrköping och Katrine-
holm till nyktethetsfolkets och all-
mänhetens benägna avprovning.
Prova, Ni vet att Ni blir nöjd.

BRYGGERI A/B TOR

Tel.: Stockholm: Hagalund 95.
Örebro 68 68.
Norrköping 66 13.
Katrineholm 851—853.

Bliv slank o. smärt

genom mina beprövade avmagringsbad,
vilka äro fullt effektiva. Ytterst välgö-
rande mot dålig ämnesomsättning.

Pröva mina Royo-bad, stärkande, att
tagas även i förening med kvartsljus.

Rationell fotvård, fotbad, fotmassage,
pedicure.

Cretol, ett utmärkt effekt. medel mot
ömma fötter.

Kvartsljusbeh., med el. utan värme.

INSTITUT MODERN,
S:t Eriksplan 19, II.

Tel. 33 82 68.

Institutet emottager såväl damer som
herrar.
Mottagningstid 9 f. m.—6 e. m.

Teaterutredningens förslag.

Medan första delen av Teaterutred-
ningens betänkande behandlade
frågan om de fasta statsunderstödda teat-
rarnas organisation och verksamhet, är
dess andra, för en vecka sedan avgivna
del, av större omfattning.

Efter en intressant och välskriven översikt
över teaterförhållandena i landet,
Skådebanan, folkparkernas teaterverk-
samhet, den pånyttfödda amatörteatern
samt den mera omtvistade Riksteaterns
publikorganisation kommer man fram till
de nya förslagen, som avses skola hjälpa
upp det i vårt land nästan katastrofalt
borttynade teaterlivet. Eller — för att
vara fullt rättvis och exakt — för att på
effektivast möjliga sätt tillvarata det
intresse för god teater som efter alla tec-
ken att döma verkligen tycks finnas, men
som på grund av svårartade brister i or-
ganisations-, produktions- och distribu-
tionsförhållandena blivit alltför illa till-
godosett.

Det framgår av Teaterutredningens be-
tänkande, att Folkparksteatern för närva-
rande är den bäst skötta och livskraftiga
organisationen och att man därför
för fördel borde kunna anknyta de fasta
statsunderstödda teaternas landsorts-
verksamhet till denna organisation. Fol-
kets Parkers centralorganisation, som
konstituerades 1905, omfattade förra året
137 anslutna parker. 90 av dessa ha en
scenbyggnad för teaterändamål. Medel-
talet besökare vid parkföreställningarna
var år 1933, trots den svåra depressionen
699. Man beräknar att de i allmänhet
samlar en tre gånger så stor publik som
vinterföreställningarna under senare år!

Så ha vi turnéfrågan. Utredningen
framhåller att utsändandet av turnéer
från Dramatiska teatern får anses vara
synnerligen berättigade, då de ge lands-
orten del av Stockholms statsunderstödda
teaterkonst, utan att behöva åsamka teat-
tern några extra kostnader. Under kom-
mande spelår planeras också fyra turnéer
på vardera fjorton dagar i olika delar av
Sverige. Dessutom beräknas Dramatiska
teatern kunna företa femton till tjugo en-
staka föreställningar i sådana städer, som
ha goda kommunikationer med Stockholm.
Till Norrland får däremot en särskild re-
sa göras.

Även från Operan beräknar man kun-
na företaga en femton—tjugo föreställnin-

gar i landsorten i samarbete med orkes-
terföreningen och lokala körsällskap. Vad
de privata statsunderstödda teaterns be-
träffar förordar utredningen att de fort-
sätta sin påbörjade landsortsverksamhet
på för teaterns ordinarie arbete lämp-
liga tider.

Men därutöver fördras vidare åtgärder.
Där kommer då tanken på upprättandet
av kretsteatrar, en sak som omfattats med
intresse, och blivit åtskilligt diskuterad.
Emellertid anser utredningen att det för
närvarande är mycket små utsikter för
att anslag skulle kunna beviljas till detta
ändamål och överlämnar kretsteateridéns
förverkligande åt utvecklingen och den
intresserade teaterpublikens egna initiativ
och öfvervilja.

Vad utbildningen beträffar konstaterar
hr Per Lindberg, som skrivit denna del
av betänkandet, att Dramatiska teaterns
elevskola hittills icke uppvisat särdeles
lysnande resultat. Han föreslår att Operans
och Dramatens elevskolor skola sam-
manläggas och förläggas till Musikaliska
Akademien samt har dessutom en hel del
önskemål såväl om större organiskt sam-
manhang mellan undervisningens olika
ämnen som om dess organisation för öv-
rigt.

Emellertid fattas ännu en högsta in-
stans för teaterväsendet i vårt land. Sak-
kunniga föreslår att denna brist avhjälps
genom upprättandet av ett Teaterråd,
sammansatt av representanter för såväl
skådespelare, teaterledare, publikorgani-
sation och dramatiska författare, som kri-
tiker samt dessutom av kungl. maj: ut-
sedd ordförande och sekreterare. Om-
kostnaderna för teaterrådet tänkas gans-
ka blygsamma då dess befattningar —
utom sekreterarens — böra betraktas som
förtroendeuppdrag.

Detta är i korthet några av utrednin-
gens viktigare punkter. Att den rör en
kulturfråga av betydelse och nära an-
går hela vårt land, är uppenbart. Just
ur den synpunkten ge utredningens redo-
görelser för de redan existerande förhåll-
andena upplysningar av ganska stort in-
tresse. Eller vad skall man säga om, att
antalet teaterföreställningar i ett par som
exempel framdragna städer, nämligen
Sundsvall och Norrköping, nedgått från
resp. 81 och 125 stycken år 1916 till 18

Enskilda Gymnasiet

Nybrogatan 17, STOCKHOLM. Telefon 61 10 60.

Snabbaste väg till student- och realexamen. Samskola. Inga inträdesprovning-
ar. Aftonkurs till studentexamen. Prospekt på begäran. Expeditionen öppen
vardagar kl. 12—1. Hötterminen börjar den 3 sept. kl. 3.

Jämför Enskilda Gymnasiets examensresultat med andra skolors!

God och billig semestervila

kan erhållas vid Stockholms Stugfolks semesterhem HAGVIK, beläget vid
Mälaren, 3 tim. båtfrå från Stockholm till Bistaborgs brygga (ångaren
Gunhild, Klara strand, vard. kl. 3.30. Pris tur och retur 3 kr.)

Plats för cirka 10 gäster. Vackert, friskt och lantligt läge invid skog.

Öppet den 23 juni—12 augusti.

Adress: Hagvik, Råby, Bålsta.

Pris: 15 kr. i veckan i ett för allt.

God och riklig kost. Gästerna städa själva sina rum.

Varje gäst medför lakan, handdukar och en filt.

Anmälningar mottagas av Fröken Signe Annberg, tel. 30 60 15.

Rudolf Steiner-Skolan

Stureparken 11

mottager flickor och gossar till de fyra första läsåren. Jämte vanliga skolämnen
meddelas från början undervisning i tvenne främmande språk samt målning, mu-
sik och eurytmi.

Upplysningar genom fru Ida Öhman, Fryxellsgatan 3, tel. 20 52 08, 10—11 och
3—4.

FERIEKURSER FÖR UNGDOM

i Altdalen (Dalarna) Juli—Augusti. Konstvävna, växtfärgning, spånad av
ull o. lin. Kurstid enl. överenskommelse. Engelsk konversation av infödd
Engelsman. Härligt friluftsliv. Inack. från 3:— kr. pr dag.

Samtidigt pågår i våra lokaler i Stockholm 2—28 juli kurs i klädsömnad
o. mönsterkonstruktion.

Elisabeth Glantzberg-skolan (f. d. Birgittaskolan)

Prosp. o. uppl. Artillerigatan 30 — Tel. 67 64 49.

Kungl. Hovblomsterhandel

H. FLATOW

Säg det med blommor!

Västerlånggatan 14. STOCKHOLM

— Blomsterförmedling till in- och utlandet —

Telegr.-adr.: Flatow. Telefoner: 11 05 06, 20 21 17. Postgirokonton 549

LIPTON

LIPTON'S TE
ÄR OCH FÖRBLIR
DET BÄSTA

En bok om två världar.

(Forts. fr. sid. 1.)

Och deras teater är den bästa i världen enligt auktoriteter i världspresen. Den svenske genomsnittsungerkarlen som annars i Europas städer är van att finna lättköpta kvinnor i varje gathörn och smugglad eller laglig sprit så mycket som helst, han tycker Leningrad och Moskva är »fan så trist». Jo, det förstår man gott. Och han reser hem och förtäljer för en villig press att Sovjet ligger i dödsryckningarna.

Men det växer upp barn i Sovjet, flera miljoner barn, och fler föds det med varje dag, föds i miljoner. Utan premiering. Nexö, som inte bara är en strålände skribent, utan har den stora gåva som heter humor och förståelse för mänskliga svagheter: det är ett nöje av rang att följa honom på de väldiga svep han gör genom jättestaten. Den gamla moran t. ex. i en stam, en stam som för fjorton år sen ingen människa i Ryssland visste av och som levde på fiske och på att skjuta villebråd med pil och båg — och man sköt väl även varann — hon satt och stavade sig fram i en tidning, tryckt på stammens dialekt. Ingen levande dialekt har Sovjet låtit utrota och det lär finnas hundratemio olika dialekter i Ryssland och tidningar tryckta på inte mindre än nittio olika språk. Är det underligt att det går åt papper i Sovjet. Den gamla vildinnan satt där och stavade i sin tidning på ett språk som en europeisk professor skulle ha blivit bet på och hon grinade soligt och välvilligt med sin rödmålade mun, skakade på sitt efter alla konstens regler bobbade huvud och talade och tolken översatte:

— Man var ju litet för gammal, allting kom litet för sent till en, men litet må man ha med innan man dör, och hon nickar vitalt med det klippta korta håret och kisar ned i sin underliga tidning så de hundratals rynkorna i ansiktet blir än mer synliga. — — —

Moa Martinson.

Martin Andersen Nexö: Två världar. Clartés förlag. 2: 75.

och 50 år 1932! Här behöves tydligen nya vägar.

För övrigt be vi få hänvisa till de synpunkter på frågan, som på annat ställe i veckans nummer framläggas av Tidevarvets ordinarie teateranmälar.

Rent spel.

N. D. A. har häftigt reagerat inför ett omdöme om Sovjet-Ryssland fällt i Soc.-Dem. av Erik Blomberg, och där det heter:

»Om det är något man får ett djupt och otvetydigt intryck av även vid ett kortare besök i Sovjet, är det just detta frigörande av starka etiska krafter inom alla folkgrupper. Den frihet man möter är en moralisk frihet.»

I samma nummer av N. D. A. publiceras under rubriken *Kannibalism i Europa 1934* en skräckskildring från ett sovjetiskt fångläger på Solovetskio i Vita Havet.

Tidningen ställer här upp, med anspråk på trovärdighet, en anonym andrahandskildring, hämtad från en finsk tidning. Medan den citerade svenske författaren står för sina omdömen med sitt namn och endast återger personliga förstahandsintryck, torde det vara omöjligt att kontrollera sanningshalten i den finska översättningen, allra helst som man vet att ofördelaktiga rykten mot Sovjet i Finland många gånger cirkulerat fulständigt oövisade.

Dessutom anger rubriken att de påtalade missförhållandena skulle vara från år, vilket icke framgår av artikeln.

Man borde kunna fordra rent spel även mot motståndare.

För semestern.

Vid Stockholms Stugfolks semesterhem, det vackert belägna Hagvik vid Mälaren, finnas platser lediga från den 23 juni. Inackorderingsavgiften pr vecka är endast 15 kr. Tillfälle till bad, skogspromenader och ostört friluftsliv i en god, kamratlig miljö. Närmare upplysningar lämnas av fröken Signe Annberg, tel. 30 60 15.

Fogelstadförbundets årsmöte midsommar 1934.

Fogelstadförbundet kommer i år liksom flera föregående år att hålla sitt årsmöte under midsomradagarna, då föregående kursdeltagare från landets olika delar samlas på Medborgarskolan. Programmet har i år följande utseende:

Lördagen den 23 juni, Midsommarafton:

Kl. 5.30 e. m. Förbundsmötet öppnas med anförande av Honorine Hermelin. Årsmötesförhandlingar. Uppläsning av fru Manda Björling. Kl. 7 e. m. Kvällsmat. Kl. 11—12. Samling på festsalen. Anförande av Ebba Holgersson.

Söndagen den 24 juni, Midsomardagen:

Kl. 11 f. m. Frukost. Kl. 12 midd. Vad kan göras för vår arbetslösa ungdom? Undervisningsrådet A. Thomsson. Arbetstidsbegränsning. Ett problem för nuet och framtiden. Docenten Karin Kock. Diskussion i anslutning till båda föredragen. På lämplig tid. Kaffe. Kl. 6 e. m. Middag. Samkväm.

Måndagen den 25 juni:

Kl. 9.30 f. m. Morgonkaffe. Kl. 11 f. m. Gamla och nya gudar. Honorine Hermelin. Kl. 12.30 e. m. Lunch. Kl. 3 e. m. Kaffe. Kl. 3.30 e. m. Fria anföranden. Kl. 6 e. m. Middag i Stora huset. Anförande av Elin Wägner. Samling på Festsalen, årsmötets avslutning.

DAMER kring 50 år

Lid ej i onödan av övergångsårens besvär såsom:

blodvättning	trötthet	huvudvärk
myrkramp	yrsel	svettning
ångestkänsla	fettso	ömsålshet

nervös retlighet m. m.

Hormonpreparatet OKAMEN enligt Geheimgården med dr. Lohusen lämnar ofelbar hjälp.

Genom apotek. — Fri broschyr från OKASA-DEPÅN, 18 A., Stockholm Va.

»Det påvliga teaterskägget»

(Forts. fr. sid. 1.)

och rekvisita skulle med lätthet kunna lösas om dessa teaterdirektörers förråd inlöstes för en skäligen penning och finge utgöra grundstommen för de nya fasta teatern. Det går inte längre för oss stockholmare att tro att det andligt och konstnärligt sett existerar något som kan rubriceras »landsort» — kraven på god, lödig och värdig scenkonst äro precis lika stora och lika pockande i Amål som i Göteborg, Hälsingborg och Stockholm.

Vidare krävde jag den gången och kräver det alltjämt — gif provinsens skådespelare och skådespelerskor en chans att visa sitt kunnande inför huvudstadspubliken och kritiken. Att tillhöra vår Dramat på livstid innebär vid Gud intet som helst som tyder på scenisk odödlighet och överlägset konstnärskap. Varför skola artisterna vid de resande sällskapen anses som mindervärdiga? Skådespelaryrket fordrar en social utjämning och den sporre, som ett gästspel i Stockholm innebär för en i provinsen uppburden skådespelare, är uteslutande av befrämjande natur och skulle kanske leda därhän, att våra sceniska medelmåttor och lyteskådespelare tvingades att utvidga sina kunskaper, med andra ord göra sig värdiga att kallas yrkesmän. Den rent yrkesmässiga sidan av skådespelariet står i Sverige tyvärr på en mycket låg nivå. Men då denna skolning inte direkt har med scenisk genialitet att göra utan rätt och sätt är en skolningsfråga, kan det tänkas att även den obetydligaste av Thalias tjä-

nare skulle kunna med flit uppnå ett tekniskt underlag, som gjorde dem till sceniska stödspelare ifrån att ha varit enbart parasiter och artister med en eller två lättfångna framgångars hjältar.

Skådebanan har på de senaste tio åren fullkomligt urspårat och blivit ett mellanring mellan amatörspektakel-politiskt frieri och med stora mellanrum något som liknat teater. Organisationens ideella ursprung har subbats ned och övergått till realisationsteater, en smittosam sjuka som infekterat den sorgligt ökända Riksteatern. Teater och politik har intet gemensamt i Sverige, lika litet som våra sceniska artister äro i behov av fackförening i stil med övriga landsorganisationer. Den Sociala sektionen har en mission att fylla om den går hand i hand med konstnärliga motiv och helt och hållet rör sig inom fackliga kretsar och har sina möten i hemlighet och utan referenter.

Den stockholmska teaterfrågan bör beröra hela landet endast i vad som rör den teatraliska utbildningen, men vår Dramat och vår Opera har inte rätt att öckra på hela landets pengar utan att i gengäld kunna göra något tillbaka. Biliga skolresor till vår Opera är visserligen en del av det musikaliska missionsarbetet som vår nation måste underkasta sig, men betydelsen av dessa skolmatiner kan inte bli så överväldigande stor, då den krets av skolor som dessa förmåner beröra, ligger relativt nära huvudstaden — och varken i södra Sverige eller Norrland är denna form av kultur-

grundläggning tänkbar just på grund av avstånden. Jag tror inte på reguljära operaturnéer mitt under den brinnande stockholmssåsongen, men väl på ett fortsattande av de Folkparksturnéer som operasångare Richter m. fl. redan påbörjat. Min tro är den, att just det väldiga organisationsarbete som ligger bakom våra utomordentligt välordnade Folkets Parker kunde komma vårt lands teaterbehov och slumrande intresse till godo. Hur skulle det vara om Folkparkerna övertog Skådebanans verksamhet och själva satte upp en dramatisk, en lyrisk och en rent operamässig turné? Förutsättningarna för att dessa företag skulle på ett lyckligt vis genomföras finnes, allmänhetens förtroende för de olika Parkernas förmåga att variera den teatraliska kosten för sina gynnare är stort, då däremot ett företag som d. s. k. Riksteatern redan innan sin start har fått smak av ämbete och departement.

Parallellt med Folkparksteatern bör upprättandet av de olika landskaps- och kretsteatern skä. I de större residensstäderna kan en stående teater mycket väl startas med kommunal hjälp — det vill säga att betraktas som »självhjälp» om nöjesskatten får tas i anspråk. Pjäsenköpen torde med fördel kunna göras av en gemensam översättnings- och inköpsbyrå, där kompetenta litterära och dramatiska rådgivare vid tillfrågan kunde säga sitt för eller emot. Om pjäserna köptes per land och inte per stad etc. skulle kostnaderna nedbringas och den procentuella utbetalningen kunna ske genom huvudkontoret, alltså en sorts vettig ersättning för Teaterrådet.

Villkoret för att Sverige skall kunna bli ett teaterland kan inte baseras på kom-

En läkare yttrade:

»När allmänheten en gång kommer underfund med, huru verkligt förstklassiga och hygieniska Systemadrassen äro, komma inga andra madrasser att efterfrågas.»

Lyd den mening, som ligger i dessa ord och köp nästa gång en SYSTEMADRASS. Sedan Ni en gång provat den, godkänner Ni ingen annan.

Äkta endast med skyddsmärket »System».

SYSTEMADRASSEN

Tillverkare: A-B STOCKHOLMS VADDFABRIK Stockholm, Liljeholmen. Tel.: 43 31 75, 43 31 76, 43 31 77.

Säljes hos: Möbelhandlare, Sängkläder- & Manufakturaffärer m. fl. inom hela landet.

Tyringe Helpension,

Hindås — enda statsunderstödd 3-klassiga internatläroverk för flickor — börjar i höst sitt 26te läsår.

Avgångsbetyg med normalskolekompetens. Kompletteringskurs för inträde i gymnasium. Förbered. klasser (även för gossar). Nyupprättad praktisk-teoretisk linje (såsom vid kommunal flickskola). Inträdesfordr.: Godk. betyg från klass 6 i flickskola (klass 5 kommunal flickskola) och motsv. kl. i realskola. Avgångsbetyg medför samma kompetens som från denna linje i kommunal flickskola för inträde i bl. a. handarbetssem., skolkökssem., sjuksköterskeskola. Även ettårig praktisk-teoretisk linje med fritt val av ämnen. Skol- och gästgästningsavgift 1,500—1,800 kr. helt läsår. Prospekt på begäran. Rektor Ester Boman, Hindås. Tel. 6.

Kvinnliga Medborgarskolan

vid Fogelstad

Till sommarkursen alla platser upptagna. Kurser i medborgarskap under 1934.

Erinras om höstkursen 4—26 oktober.

Närmare upplysningar hos Rektor Honorine Hermelin - Fogelstad - JULITA

mittutredningar, inbördes och utbördes tidsningsgräl och mackel. Högjandet av den konstnärliga genomsnittsnivån går via en minutös, grundlig yrkesutbildning för våra aktörer och genom en sträng gallring bland dessa herrar, som så vackert tituleras för Regissörer.

Den tidsningspolemik som medlemmarna av Riksteaterutskottet levererat per inlagor och intervjuer, ställer ingalunda herr Engbergs uppfinnning i någon ljus och framtidslockande dager. Sammansättningen av denna beredningskår har varit ett slag i ansiktet på sakkunskapen och från början dömt företaget som fullkomligt meningslös. Vad angår det det övriga Sverige att vi här i Stockholm äro otillfreds med vår Dramat och att vi utkastat förslag och jonglera med eventuella miljoner för lika eventuella ombyggnader eller nybyggnader? Jag för min del skulle absolut ej förorda en ombyggnad av Dramaten, men väl som jag redan antytt en utvidgning av verksamheten i och med elevskolans omläggning till en praktisk försöksteater. En mycket stor del av Dramatens repertoar i år har alldeles speciellt varit ägnad för det mindre scenrummet. Både »Medea», »En fågel i hand», »Oväder», »Tre och en» m. fl. pjäser, däribland först och främst »Amfitryon 58» voro allt annat än lämpade för Dramatens ointima scenöppning.

Tiden är just nu inne för startandet av en »Medborgarnas Teater». Genom klok aktieteckning och med förnuftig propaganda, utlovande ett visst antal gratisföreställningar till varje aktietecknare, skulle säkerligen snart nog byggnadsbeloppet garanteras. Men naturligtvis borde denna teater resas under spartanska förhållanden, med goda sittplatser för alla

och en scen som inom sin givna, ej allt för stort tilltagna dekorationsöppning, skulle besitta expensionsmöjligheter. Varje teaterföreställning måste sammanhållas och bindas av en tittskåpsram, men vad är det som hindrar att man inom denna gränslinje kan via belysning och tekniska medel ge scenen en vidd, ett djup och en oändlighetssfär som helt fångar åskådarnas fantasi. Vi få inte glömma att teater är teater och bör förbli teater — inte fotograferat, exakt återgivet liv.

De siffror Dramaten offentliggjort, utvisande resultaten av deras illa planlagda turnéer, understryker alldeles särskilt mitt krav på upprättandet av Kretsteatern. Det räcker om t. ex. Teje eller De Wahl skickas ut på ett gästspel med den eller den teaterns ensemble — i vissa fall kunde tvänne, väl samspelta artister giva ett gemensamt gästspel. Det är oförnuftigt att skicka ut en hel trupp med dekorationer och scenarbetare m. m. De dubbla dagskostnaderna fördrar driften och hjälper till att avfolka Dramaten. Repertoarplanerna kullkastats och den konstnärliga ro, som måste vila över en artistiskt arbetande teater, är helt enkelt otänkbar.

Sedan Riksteaterprojektet kastat sitt spökskimmer över Dramaten har denna scen upphört att ingiva några förhoppningar. Varken den avgående eller den nya ledningen är populär. Herr Molander är känd som en despot och de maktmedel han begagnar sig av äro inte helt lyckliga för en chef, som bör stå över sin personal. Han korar gunstlingar och han utestänger de övriga — en sorts konstnärlig kurtis som inte passar i vårt land och inte håller i längden. Det är de sista årens regissörer och direktion som med

En bok om nazistledare.

Varje sant tänkande och kännande människa måste hysa stort medlidande gentemot offren för Hitlerrevolutionen. En sådan brutalitet, som förekommit och ännu förekommer i det nazifälsta Tyskland är något enastående. Judhetsen och hetsen mot de intellektuella är något så osmakligt, att det ej finns ord nog skarpa att fördöma dem, som ligger bakom denna hets.

Hur är de då beskaffade dessa män, som med brutalitetens vapen tror sig kunna kväva all frihet i mänskligt handlande och tänkande?

I dagarna har utkommit en liten bok betitlad »33 nazistledare» med underrubriken »Biografier från tredje riket» (Axel Holmströms förlag, pris 3 kr., inb. 5 kr.). Boken, vars originaltitel i ordagrann översättning är »Naziledare betraktar dig», utgör ett svar på en smådeskrift av ovanligt osmakligt innehåll betitlad »Judar betraktar dig». Dess förf. hade fått sig förelagt, att ej ge sig fantasien i våld, utan lugnt och sakligt se på förhållandena sådana de är. Det är ej de orgier av hänsynslös brutalitet, som förlamat det tyska folket, utan det är männen bakom dessa handlingar och deras antecedentia, som här föras fram i ramp-ljuset.

Författarna har ej låtit sin fantasi löpa för fria tyglar. Tvärtom är de ytterst sakliga. Varje påstående styrker de med dokument och citat ur den nazistiska litteraturen. Man blir verkligen beklämd, när man gör bekantskap med dessa män, som med självtagen rätt satt sig som förmyndare för en stor nation, som förut i kulturellt avseende räknades bland de främsta — men nu sjunkit ned i rena barbariet. Osökt gör man den reflektionen, att Tyskland under kaisers regim, trots allt preusseri, var ett himmelrike mot detta nya Tyskland, där de styrande satt munkavle på allt fritt mänskligt tänkande.

Boken förtjänar att, uppmärksammas som ett vederhäftigt och märkligt dokument rörande Tyskland under en barbariets tid. *Herbert Lindberg.*

all makt gjort sitt för att hålla t. ex. fru Lundequist-Dahlström från hennes enda — och rätta miljö och jag tröttnar ej heller på att ytterligare påvisa de oför-rätter som begåtts och begås mot damerna Borgström och Schildknecht. Vår Kungliga Svenska National Teater har regerats av pojkspolingar som inte haft sinne för tradition och ingen vördnad för scenkonstens stora.

Man kan utan att svartmåla framtiden tryggt påstå att vår kommande teatersång ser olycksbådande ut. Den svenska Thalia såg maliten och tård ut i sin hemsydda habit och nu i sin departementsenliga skrud ser hon ändå ynkligare ut. Utstyrseln har något av ecklesiastisk tvångströja över sig. *Sven Stål.*

**bara en klunk
skvallrar om
hög kvalitet:
kooperativas
kaffe
gröna cirkeln
3:40 kg**

Myten om ritualmordet.

Gamla illustrationer till ritualmords myten, återgivna i Der Stürmer.

Ritualmordnumret av hr Julius Streichers tidning *Der Stürmer*, vilket omnämndes i Tidevarvets förra nummer, har uppväckt protester i både in- och utländska tidningar.

The New Leader, som reproducerar ovanstående fruktansvärda bilder visande hur vederbörande föreställa sig de påstådda morderna, påminner bl. a. om den undersökning av ritualmordfrågan som på sin tid företogs av professorn i teologi vid Berlins universitet, *Hermann L. Starck*, och där den hemiska vidskepelsen grundligt vederlades.

Till och med i närvarande stund har en tysk tidning vågat opponera emot det förnyade utbredandet av den gamla, ständigt på nytt uppdykande beskyllningen för ritualmord bland judarna. Det är *Frankfurter Zeitung* som skriver:

»Ritualmord-numret har både inom och olyckligtvis även utanför Tyskland framkallat det uppseende, som var att vänta av dess avsikt och innehåll, ett uppseende och en avsky, som naturligtvis icke begränsats till judiska kretsar. Det överträffar i text och bilder allt vad vi hittills skådat i den vägen.»

I själva verket har ritualmordet vid upprepade tillfällen dykt upp i den antisemitiska propogandan när det gällt att förbereda stämningen för progromer. Så t. ex. under den gamla regimen i Ryssland.

Något av samma fiendlighet ljunder i propogandaminister Goebbels »varnings-tal» för ett par veckor sedan, vilket vi citera i *Judisk Tidskrifts* (häfte 5 1934) översättning:

»Om judarna tro, att den tyska revo-

lutionens oblodiga förlopp giver dem rättighet att med sin gamla vanliga fräckhet och arrogans åter reta och provocera det tyska folket, då skola de icke alltför länge ställa vårt tålmod på prov. Vi ha skonat judarna (!) Men om de mena, att de därför åter kunna uppträda på tyska scener för att bjuda tyska folket konst, om de mena, att de åter kunna dyka upp i redaktionslokalerna för att skriva tyska tidningar, om de åter flanera på Kurfürstendamm (!), som om ingenting hänt, då må dessa ord tjäna dem som sista varning.

Judenheten kan vara övertygad om att vi låter den vara i fred, om den stilla och anspråkslöst drar sig tillbaka inom sina fyra väggar, om den icke provocerar och om den icke träder inför tyska folket med anspråk att betraktas som fullvärdig och likvärdig. Men om judenheten icke gör detta, då måste den skylla sig själv för de nödvändigt inträdande följderna.»

Med sådana hotelser för ögonen skulle man kunna tolka en annan, från officiellt håll utfärdad bestämmelse nästan som självironi — om man icke visste hur allvarligt dessa smådelser och förföljelser mot judarna tas i den tyska staten. I en mindre stad i Tyskland proklamerades nämligen följande: I den allmänna säkerhetens och ordningens namn skola judar tillhållas att användas de offentliga badhusen endast på vissa tider av dagen.

Med den förnyade sanktionen från högsta ort av jedeförföljelserna, är det helt säkert betydelsefullt att protesterna från icke-judiskt håll såväl inom som utom Tyskland göra sig hörda.

Henderson och Mac Donald.

(Forts. fr. sid. 1.)
melse, »så ska jag och mitt parti i alla fall snart komma till makten igen i England, och då ska vi som en gång förr lägga om politiken och åstadkomma en förbättring i den internationella atmosfären...» Men Mac Donald däremot, han har inget hopp. Antingen har han kvar sina gamla åsikter om att England bör gå i spetsen för den stora uppgiften att utrota krig och organisera folken på jorden i fredligt samarbete, och då är han vanmäktig nu mot sin egen regering, eller också tror han inte längre så där trosvist och bottenanständigt som Henderson på möjligheten att förverkliga fredens och samarbetets ideal och då måste han ju vara lika olycklig, emedan han måste förneka grunden för sitt liv.

Labour party håller nu på att ta hem det ena mandatet efter det andra vid fylldsvalet, det lägger sina planer och bereder sig på makten. Henderson kanske inte hinner bli utrikesminister en gång till, men i alla fall kommer hans liv och verksamhet att uppvisa en klar linje för de sista femton åren. Mac Donald däremot, han vigde sitt liv åt kompromisser och förödmjukelser i och med det att han fick för sig, att han var så outhärlig för nationen, att han måste överge sina egna för att bli nominell regeringschef och gallionsbild åt en överklass som ville arbeta under skydd av nationell samling. Han har fått stå för terrorn i Indien, som är dess hemskare som den temporärt nått sitt mål, för upphävande av jordskatten, som han tidigare så livligt rekommenderat, och nu för Englands svaga avrustningspolitik. Och när ett systemskifte kommer är han en död man.

Henderson har nyligen givit ut en broschyr om »Arbetspartiets utrikespolitik» där han förklarar att en ny arbetarregering ska lägga hela engelska väldets

tyngd i vågskålen för en konsekvent folkförbundspolitik som skall bli förbundets och den internationella tankens upprättelse. När jag läste den undrade jag vad Mac Donald skulle ge för att kunna skriva, tänka, hoppas och tro som sin gamle kamrat.

Denna broschyr är i motsats till redogörelserna för avrustningskonferensens förhandlingar en enkel — man kanske skulle kunna säga nästan väl enkel — läsning, men det är något klippfast och tryggt och trosvist med denna uppläggning av den nya arbetarregeringens blivande politik, så att man tycker om den trots partiskryt och påtagliga luckor. Henderson säger att hans parti tror nu som alltid på att det inte finns några verkliga intressekonflikter mellan folken och att kriget kan och skall avvecklas. Han tror på Nationernas förbund nu som förr och hans politik i framtiden skall helt gå i dess tecken. Han säger, och det med rätta, att de förra engelska arbetarregeringarna lyckades i sina försök att öka respekten för och tron på Nationernas förbund och dess institutioner och åstadkomma en avspänning i det internationella läget. Han är viss om att det ska gå också nästa gång och att nästa gång ska komma snart. Ingen kan veta bättre än han om alla de krumbukter, intriger, passioner som hota freden. Han har levat i konferensens atmosfär av skräck och småaktighet. Han har sett hur det gått med den reformistiska arbetarrörelsen i halva världen. Men han har i alla fall kurage att skriva att arbetspartiet skall fullfölja sin gamla politik, försöka på nytt med det som misslyckats, gå vidare sedan avrustningen är klarad och försöka nå lugn i Asien, ja t. o. m. sätta N. F. i gång med att utarbete en världshushållningsplan.

Det är tonfall som man inte hört på de sista fem åren. Och det är detta som gör den lilla broschyren för 2 pence till ett så enastående dokument.

Ain Waqnes

— en högst intressant författarinna

— hon har sett mycket som en man icke skulle märkt, och hon har haft enastående möjligheter att se. Man bör vara henne tacksam att hon skrivit allt detta. —

LANDSFLYKTENS HUS

— en intim skildring av en rik och kultiverad kinesisk familjs öden under årtiondet 1922—32. — skildringen har alla inre kriterier av äkthet —»

Fil. dr Rütger Essén i B. L. M.

Läs Nora Walns fängslade bok!

— förtjusande —»

Svenska Dagbladet.

SKOGLUNDS BÖCKER

Restaurang Port Arthur

Blekingegatan 40.
(Invid Götgatan.)

Dörrarna stängas kl. 8 e. m.

BRA matställe!

TIDEVARVET

Triewaldsgränd 2, 3 tr., Stockholm.
REDAKTION:

Telefon 20 48 42. Mottagningstid 10—12.

EXPEDITION:

Telefon 20 48 42.
Kontorstid kl. 10—12 f. m., 1—4 e. m. Postgiro 1544.

PRENUMERATIONSPRIS:
För helår kr. 6:—, halvår kr. 3:25,
kvartal kr. 1:75. Lösnummer 15 öre.
ANNONSPRIS:
I text 25 öre per millimeter.

Stockholm 1934

Zetterlund & Thelanders Boktryckeri-A.-B.